Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0184

Върховенство на закона, основни права и злоупотреба със средства от ЕС в Словакия: необходимост от реакция на ЕС

Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2026 г. относно върховенството на закона, основните права и злоупотребата със средства от ЕС в Словакия: необходимост от реакция на ЕС (2026/2607(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално член 2, член 4, член 4, параграф 3 и членове 5, 6, 9 и 10 от него, и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по-специално член 20 от него,

– като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“),

– като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и протоколите към нея, както и решенията на Европейския съд по правата на човека относно Словакия,

– като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,

– като взе предвид международните договори за правата на човека на ООН и на Съвета на Европа,

– като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза[1] (Директива за лицата, сигнализиращи за нарушения),

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на

[1] ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.

бюджета на Съюза[2] (Регламент относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава),

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика[3] (Регламент за общоприложимите разпоредби),

– като взе предвид своята резолюция от 19 април 2018 г. относно защитата на разследващите журналисти в Европа: случаят на словашкия журналист Ян Куцяк и Мартина Кушнирова[4],

– като взе предвид своята резолюция от 28 март 2019 г. относно положението по отношение на принципите на правовата държава и борбата срещу корупцията в ЕС, по-специално в Малта и Словакия[5],

– като взе предвид своята резолюция от 20 октомври 2022 г. относно нарастващите престъпления от омраза срещу ЛГБТИК+ лицата в Европа в контекста на неотдавнашното хомофобско убийство в Словакия[6],

– като взе предвид своята резолюция от 17 януари 2024 г. относно планираното закриване на важни структури за борба с корупцията в Словакия и последиците от това за върховенството на закона[7],

– като взе предвид своите доклади след командировките на комисията по бюджетен контрол в Словакия от 26 до 28 май 2025 г. и на Групата за наблюдение на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права (DRFMG) на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в Братислава, Словакия, от 1 до 3 юни 2025 г.,

– като взе предвид главите относно Словакия в годишните доклади

---

2 ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
3 ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
4 ОВ C 390, 18.11.2019 г., стр. 111.
5 ОВ C 108, 26.3.2021 г., стр. 107.
6 ОВ C 149, 28.4.2023 г., стр. 22.
7 ОВ C, C/2024/5712, 17.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5712/oj.

на Комисията относно върховенството на закона,

– като взе предвид докладите, проучванията и становищата на Агенцията на Европейския съюз за основните права,

– като взе предвид платформата на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и нейния годишен доклад за 2025 г.,

– като взе предвид декларацията на Комитета на министрите на Съвета на Европа от 30 април 2014 г. относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и на другите лица, свързани с медиите,

– като взе предвид ангажиментите на участващите държави в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа относно свободата на медиите, свободата на изразяване и свободното движение на информация,

– като взе предвид Резолюция № 464/2024 от 20 ноември 2024 г. на Съдебния съвет на Словашката република, в която се изразява загриженост относно престъплението „злоупотреба със закона“ и се препоръчва неговата отмяна или изменение, за да се осигурят по-строги гаранции в съответствие с независимостта на съдебната власт,

– като взе предвид изявлението на Международната комисия на юристите от 14 февруари 2025 г., в което се изразява загриженост относно очевидната намеса на изпълнителната власт в работата на Съдебния съвет на Словашката република и се подчертава необходимостта от защита на независимостта на съдебните съвети от влиянието на парламентите и на изпълнителната власт,

– като взе предвид съвместното отворено писмо от 16 октомври 2025 г., подписано от 56 организации на гражданското общество, в което се изразява дълбока загриженост относно наскоро приетите конституционни изменения в Словакия и се призовава ЕС да предприеме спешни действия,

– като взе предвид писмото на Европейската прокуратура до Комисията от 28 ноември 2025 г., в което се изразява загриженост, че предложените изменения на законодателството за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, в Словакия може да бъдат несъвместими с принципите на правовата държава, да ограничат защитата на определени категории лица, сигнализиращи за нередности, да въведат обратно действие по текущи дела и да окажат отрицателно въздействие върху защитата на финансовите интереси на ЕС,

– като взе предвид публичното изслушване на комисията по

бюджетен контрол от 27 януари 2026 г. относно защитата на финансовите интереси на ЕС в Словакия,

– като взе предвид индекса за възприятие на корупцията за 2025 г., който даде на Словакия резултат от 48 от общо 100 точки и я класира на 61-во място в световен мащаб,

– като взе предвид индекса за равенство между половете за 2025 г. на Европейския институт за равенство между половете, който даде на Словакия резултат от 57,2 от 100 точки и я класира на 20-о място в ЕС, което показва, че с течение на времето страната е отбелязала напредък, но резултатите ѝ все още са под средните за ЕС,

– като взе предвид изявленията на Съвета и на Комисията от 11 февруари 2026 г. относно върховенството на закона, основните права и злоупотребата със средства от ЕС в Словакия: необходимост от реакция на ЕС,

– като взе предвид своята резолюция от 29 април 2026 г., съдържаща забележки, които са неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие[8],

– като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността;

А. като има предвид, че Съюзът се основава на ценности като зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, посочени в член 2 от ДЕС и отразени в Хартата и залегнали в международните договори за правата на човека; като има предвид, че тези ценности се споделят от всички държави членки и следва да бъдат подкрепяни и активно насърчавани от ЕС и всяка държава членка поотделно във всички техни политики, както във вътрешен, така и във външен план по последователен начин; като има предвид, че държавите членки следва да гарантират, че няма да има отстъпление от защитата на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС; като има предвид, че всяко посегателство върху тези ценности рискува да подкопае правата и свободите на хората, живеещи в ЕС;

Б. като има предвид, че в член 6, параграф 3 от ДЕС се признава, че основните права, гарантирани от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и произтичащи от общите за държавите членки конституционни традиции, съставляват общи

---

8 Приети текстове, P10_TA(2026)0125.

принципи на правото на ЕС;

В. като има предвид, че функционирането на ЕС разчита на взаимно доверие между държавите членки, основано на предположението, че те отстояват демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, гарантирани от ЕКПЧ и Хартата;

Г. като има предвид, че проучвателна мисия на DRFMG в Словакия от 1 до 3 юни 2025 г. изрази сериозно безпокойство във връзка с реформите в наказателното право, които отслабват усилията за борба с корупцията, намаляват давностните срокове и използват ускорени процедури без подходящи консултации; като има предвид, че мисията също така подчерта рисковете, свързани с дискреционните правомощия на прокуратурата, липсата на всеобхватна стратегия за борба с корупцията, нарастващия натиск върху съдебната система, медиите и гражданското общество, намаляването на свободата на медиите и предложенията, оспорващи предимството на правото на ЕС; като има предвид по-специално, че беше отбелязано, че борбата с корупцията вече не е приоритет на правителството, като са образувани по-малко наказателни преследвания за корупция не поради намалените равнища на корупция, а поради по-слабото правоприлагане, и че няма да бъдат разглеждани големи нови случаи извън тези, които са свързани с предишното правителство на министър-председателя; като има предвид, че се твърди, че 1 324 осъдени лица са се възползвали от правни реформи, като 446 са били освободени предсрочно, много от които са политически свързани;

Д. като има предвид, че командировката на комисията по бюджетен контрол в Словакия от 26 до 28 май 2025 г. породи сериозни опасения относно функционирането на системите за контрол и одит, управлението на средствата на ЕС и по-широката среда, свързана с принципите на правовата държава; като има предвид, че мисията се проведе в напрегнат политически климат и беше белязана от публични нападения срещу нейните членове и че разкри сериозни опасения във връзка с прозрачността, противоречивата информация, предоставена от органите и заинтересованите страни, и враждебната среда за гражданското общество и разследващите журналисти; като има предвид, че тя също така подчерта рисковете, свързани с управлението на фондовете на ЕС, включително структурните слабости в механизмите за надзор, недостатъчните гаранции срещу измамите и намаления капацитет за разследване след разформироването на Специализираната прокуратура и реформата на Наказателния кодекс, което доведе до тревожни предварителни статистически данни, според които през първите месеци на 2025 г. са били повдигнати само две обвинения за престъпления, подобни на разследваните по-рано от

Специалната прокуратура; като има предвид, че преди това Специализираната прокуратура е разследвала между 120 и 150 обвинения годишно; като има предвид, че мисията разкри и недостатъци в ефективното използване на средствата на ЕС за уязвимите общности, по-специално при усвояването на средствата на ЕС, предназначени за ромските общности;

Е. като има предвид, че изменението на Конституцията на Словакия, прието на 26 септември 2025 г., допълни член 7 от нея с допълнителни разпоредби относно националната идентичност, които дават възможност на словашките органи, включително съдилищата, да преценяват дали и до каква степен правото на ЕС се прилага в Словакия, включително решенията на Съда на Европейския съюз (Съда на ЕС); като има предвид, че комисарят за правата на човека при Съвета на Европа, Венецианската комисия и Комитетът на ООН по правата на човека изразиха загриженост във връзка с изменението; като има предвид, че на 21 ноември 2025 г. Комисията реши да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения, като изпрати официално уведомително писмо на Словакия за нарушаване на основните принципи на правото на ЕС, по-специално принципите на предимство, автономност, ефективност и еднакво прилагане на правото на ЕС;

Ж. като има предвид, че правосъдната система продължава да се сблъсква с предизвикателства по отношение на своята ефикасност, особено при административните дела; като има предвид, че в своя доклад относно върховенството на закона за 2025 г. Комисията препоръча на Словакия да въведе мерки за осигуряване на достатъчни гаранции за независимост по отношение на освобождаването от длъжност на членовете на Съдебния съвет, по-специално на тези, които не са избрани от съдии, като се вземат предвид европейските стандарти за независимост на съдебните съвети, и да гарантира, че са въведени и надлежно се спазват достатъчни гаранции при оценката на наказателната отговорност на съдиите за престъплението „злоупотреба със закона“ в техните съдебни решения;

З. като има предвид, че в своя доклад относно върховенството на закона за 2025 г. Комисията препоръча на Словакия да представи предложения за регулиране на лобирането и за укрепване на системата за деклариране и проверка на имуществения състояние, както и да продължи текущите си усилия за реформиране на правилата относно конфликтите на интереси и за гарантиране на ефективни и независими разследвания и наказателни преследвания по дела за корупция по високите етажи на властта, за да се постигнат солидни резултати, включително чрез предотвратяване на всякаква неправомерна намеса и ограничаване на използването на

правомощията на главния прокурор за отмяна на окончателни решения за разследване и наказателно преследване;

И. като има предвид, че на 8 май 2025 г., вследствие на препоръка на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Комисията прие решение за изпълнение относно намаляването на подкрепата по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост в случай на конфликт на интереси в съответствие с член 22, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241 и член 19, параграф 1 и параграф 2, буква а) от споразумението за финансиране за Словакия (C(2025)0294);

Й. като има предвид, че на 6 юни 2025 г. Групата държави срещу корупцията (GRECO) прие своя ad hoc доклад относно Словашката република, в който отправи редица препоръки с оглед на констатациите относно използването на ускорената законодателна процедура, съкращаването на давностните срокове, намаляването на наказателните присъди, институционалните реформи, засягащи прокуратурата и полицията, както и прилагането на престъплението „злоупотреба със закона“; като има предвид, че на 6 и 7 март 2026 г. Венецианската комисия и Генерална дирекция „Права на човека и върховенство на закона“ при Съвета на Европа посочиха, че престъплението злоупотреба със закона поражда безпокойство, тъй като по своята същност рискува да подкопае независимостта на съдебната власт, и отново изтъкнаха, че основният способ за правна защита следва да бъде обикновеното въззивно обжалване;

К. като има предвид, че в своя доклад относно върховенството на закона за 2025 г. Комисията препоръча на Словакия да укрепи правилата и механизмите за възстановяване и по-нататъшно гарантиране на независимото управление и редакционната независимост на обществените медии, като се вземат предвид европейските стандарти за обществените медии, и да постигне напредък в процеса на установяване на законодателни и други гаранции за подобряване на физическата безопасност и работната среда на журналистите, включително реформа на закона за клеветата, като се вземат предвид европейските стандарти за защита на журналистите; като има предвид, че словашкото правителство и парламент назначиха Съвета на словашкото радио и телевизия (STVR) през 2025 г. и че той се състои изключително от кандидати от управляващата коалиция, което намери отражение в избора на генерален директор и се изрази в значителен натиск върху служителите на STVR по отношение на редакционното съдържание;

Л. като има предвид, че на 11 февруари 2026 г. Конституционният съд на Словакия реши да отправи преюдициално запитване до Съда на ЕС (C-107/26) относно съвместимостта на Закона за словашката телевизия и радио с Европейския акт за свободата на

медиите[9];

M. като има предвид, че в миналото публичните нападки от страна на словашки политици срещу журналисти, представители на гражданското общество и уязвими групи допринесоха за известно нормализиране на речта на омразата и че в този контекст бяха извършени тежки престъпления, включително убийството на Ян Куцяк и Мартина Кушнирова; като има предвид, че убийството на Ян Куцяк и Мартина Кушнирова е един от най-сложните случаи, които се разследват; като има предвид, че този случай беше наблюдаван от Специализираната прокуратура и понастоящем е под ръководството на главния прокурор;

Н. като има предвид, че в своя доклад относно върховенството на закона за 2025 г. Комисията препоръча на Словакия да гарантира ефективни обществени консултации и участие на заинтересованите страни в законодателния процес, включително чрез решаване на проблема с честото използване на ускорената процедура; като има предвид, че през 2025 г. 20% от законите, гласувани от словашкия парламент, бяха обсъдени и приети в рамките на ускорената законодателна процедура;

О. като има предвид, че на 12 декември 2025 г. словашкият парламент промени законодателството за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, чрез ускорена процедура; като има предвид, че на 17 декември 2025 г. Конституционният съд на Словакия преустанови действието на тези промени; като има предвид, че на 30 януари 2026 г. Комисията реши да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения, като изпрати официално уведомително писмо на Словакия за нарушаване на правилата на ЕС относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности;

П. като има предвид, че на 16 април 2025 г. словашкият парламент измени законодателството относно организациите с нестопанска цел; като има предвид, че комисарят по правата на човека на Съвета на Европа и Венецианската комисия изразиха загриженост относно съответствието на изменението с ЕКПЧ; като има предвид, че неправителствените организации (НПО) са били подложени на кампании за оклеветяване, заплахи и

---

9 Регламент (ЕС) 2024/1083 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Директива 2010/13/ЕС (Европейски акт за свободата на медиите) (ОВ L, 2024/1083, 17.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

сплашване[10]; като има предвид, че на 17 декември 2025 г. Конституционният съд постанови, че изменението не е съобразено с Конституцията на Словакия или с ЕКПЧ; като има предвид, че въпреки това решение словашките органи въведоха алтернативни мерки за увеличаване на административния надзор върху организациите на гражданското общество и измениха правилата за прозрачност, което поражда опасения във връзка с продължаващия натиск върху гражданското пространство;

Р. като има предвид, че експертите на ООН по правата на човека и Комитетът на ООН по правата на човека изразиха загриженост относно стигматизацията и преследването на НПО, журналисти и организации на гражданското общество в Словакия, както и относно ограниченията на гражданското пространство; като има предвид, че Комитетът призова Словакия да преразгледа и измени своето законодателство, за да гарантира, че правото на мирни събрания е напълно защитено, и да осигури подходяща рамка за НПО; като има предвид, че Словакия продължава да бъде обект на ускорена процедура във връзка с изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека поради липсата на гаранции по отношение на тайното наблюдение[11];

С. като има предвид, че на 11 декември 2025 г. словашкият парламент измени Наказателния кодекс, за да криминализира възпрепятстването на предизборната кампания „във връзка с чужда сила или чуждестранен агент“; като има предвид, че на 27 март 2026 г. беше представено предложение за изменение на законодателството относно условията за упражняване на правото на глас, за да се замени гласуването по пощата от чужбина с лично гласуване в дипломатическите и консулските представителства;

Т. като има предвид, че с измененията на Конституцията, приети на 26 септември 2025 г., бяха въведени разпоредби, свързани с осиновяването, образователните дейности и конституционното определение за пол; като има предвид, че комисарят по правата на човека на Съвета на Европа и Венецианската комисия изразиха загриженост във връзка с тези изменения;

У. като има предвид, че съществуват системни недостатъци в

---

10 Съюз за граждански свободи за Европа (Свободи), Доклад относно върховенството на закона за 2025 г.: Словакия; Европейска комисия, Доклад относно върховенството на закона за 2025 г. – Глави по държави: Словакия; информация от Службата на обществения защитник на правата (омбудсмана) на Словашката република, 2025 г.

11 Решения на Европейския съд по правата на човека от 26 октомври 2023 г. по дело *Plechlo/Словакия* (18593/19) и от 20 юли 2021 г. по дело *Zoltan Varga/Словакия* (58361/12).

ефективното разследване и наказателно преследване на актове на домашно насилие в Словакия, както се подчертава в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека[12];

Ф. като има предвид, че дело C-799/23, *Комисия/Словакия*, все още е висящо пред Съда на ЕС; като има предвид, че Словакия продължава да бъде обект на ускорена процедура по отношение на изпълнението на решение на Европейския съд по правата на човека относно дискриминационното записване и обучение на ромски деца в специални класове в началните училища за деца с умствени увреждания[13]; като има предвид, че на 25 февруари 2025 г. комисарят по правата на човека на Съвета на Европа призова за спешни мерки за решаване на проблема с неадекватните условия на живот на маргинализираните ромски общности; като има предвид, че комисарят отправи препоръки да се гарантира достъп до приобщаващо и качествено образование за ромските деца, да се прекрати тяхната сегрегация и да се намери решение на проблема с антициганските настроения и дискриминацията, особено при поддържането на реда; като има предвид, че Словакия продължава да бъде обект на ускорена процедура във връзка с изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека относно третирането на ромите от страна на полицията[14];

Х. като има предвид, че в Доклада относно върховенството на закона за 2025 г. на Съюза за граждански свободи за Европа[15] се подчертават продължаващите опасения в Словакия в областта на независимостта на съдебната власт, рамката за борба с корупцията, свободата на медиите, използването на ускорени законодателни процедури, гражданското пространство и основните права, особено по отношение на малцинствата и уязвимите групи;

Ц. като има предвид, че на 11 декември 2025 г. словашкият парламент измени Наказателния кодекс, за да криминализира поставянето под въпрос на „декретите, приети след Втората световна война“; като има предвид, че този наскоро приет закон рискува да създаде възпиращ ефект върху свободата на изразяване на мнение и академичната свобода, защитени съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз; като има предвид, че продължаващата конфискация на земя въз

---

12 Решение на Европейския съд по правата на човека от 22 януари 2026 г. по дело *J.S./Словакия* (35767/23).

13 Решение на Европейския съд по правата на човека от 27 февруари 2025 г. по дело *Salay/Словакия* (29359/22).

14 Решения на Европейския съд по правата на човека от 1 септември 2020 г. по дело *R.R. и R.D./Словакия*, от 8 септември 2022 г. по дело *P.H./Словакия* (37574/19) и от 24 октомври 2024 г. по дело *B.B./Словакия* (48587/21).

15 https://www.liberties.eu/f/vdxw3e.

основа на горепосочените укази, които се прилагат по-специално за граждани, принадлежащи към унгарското национално малцинство, всъщност е схема за заграбване на земя, която е лишила стотици собственици на ценна земя и поражда опасения относно правната сигурност и зачитането на принципите на правовата държава; като има предвид, че на 2 февруари 2022 г. Консултативният комитет по Рамковата конвенция за защита на националните малцинства прикани словашките органи да започнат диалог с представители на съответните национални малцинства във връзка с евентуалните отрицателни последици за настоящите междуетнически отношения от Регламента относно конфискацията на имущество от 1945 г.

1. изразява дълбока загриженост относно влошаването на състоянието на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в Словакия; подчертава, че доказуемото спазване от страна на държавите членки както на принципите на правовата държава, така и на Хартата, трябва да се разглежда като съществена предпоставка за получаване на каквито и да било средства на ЕС; подчертава, че всички програми и инвестиции, финансирани от бюджета на ЕС, трябва да служат на обществения интерес; подчертава, че системните недостатъци при спазването на принципите на правовата държава, по-специално във връзка с независимостта на съдебната система и със системите за одит и контрол, застрашават защитата на финансовите интереси на ЕС;

2. призовава Комисията да прецени дали би могъл да съществува очевиден риск от тежко нарушение от страна на Словакия на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС; освен това призовава Комисията да използва пълноценно всички налични инструменти, за да отговори на опасенията относно демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, като се започне с превантивни инструменти и инструменти за сътрудничество в рамките на годишния си доклад относно върховенството на закона, с цел да се гарантира спазването на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС; подчертава обаче, че когато опасенията продължават да съществуват и са надлежно обосновани, Комисията не следва да се колебае да използва всички правоприлагащи мерки, с които разполага, за да защити бюджета на ЕС и да отстоява ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, включително производствата за установяване на неизпълнение на задължения, и по-специално ускорените производства за установяване на неизпълнение на задължения, молбите за временни мерки пред Съда на ЕС и действията при неизпълнение на неговите решения, както и засилените одити, спирането на плащанията, системното прилагане на финансови корекции и процедурите за събиране на вземания;

3. изразява съжаление, че Словакия прие редица изменения в наказателното си право и в наказателно-процесуалното си право, включително намаляване на санкциите за корупция и финансови престъпления, съкращаване на давностните срокове и закриване на специализирани структури за борба с корупцията, Националната агенция за борба с престъпността и Специалната прокуратура, което доведе до забавяне на разследванията, прехвърлени на други органи, и до значително намаляване на броя на случаите на корупция, и което подкопава наказателното преследване на престъпления, свързани със средства на ЕС; изразява безпокойство относно широките дискреционни правомощия, предоставени на главния прокурор в Словакия съгласно член 363 от словашкия наказателно-процесуален кодекс, които могат да позволят прекъсване или забавяне на наказателното производство на формални основания без достатъчни гаранции, като по този начин се създават рискове за ефективното разследване и наказателно преследване на дела, по-специално на престъпления, свързани с корупция; изразява загриженост относно съобщенията за тормоз и разследване на бивши следователи за борба с корупцията и счита, че тези действия отслабват борбата с корупцията, рискуват да подкопаят защитата на финансовите интереси на ЕС и могат да окажат възпиращ ефект върху независимите разследвания; изразява допълнителна загриженост във връзка с откриването на конфликти на интереси при прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост;

4. изразява дълбока загриженост относно конституционните изменения в Словакия, по-специално тези, които ограничават основните права, принципите на правовата държава и предимството на правото на ЕС; отбелязва с безпокойство, че организациите на гражданското общество са предупредили, че тези изменения могат да нарушат основните права; подчертава, че конституционните разпоредби трябва да бъдат формулирани достатъчно точно, за да се предотврати произволно тълкуване, и трябва да спазват изцяло задълженията, произтичащи от правото на ЕС, включително Хартата, както и международните стандарти в областта на правата на човека; припомня, че предимството на правото на ЕС и обвързващият характер на международните задължения трябва да се зачитат изцяло и че никоя конституционна разпоредба не може да оправдае неспазването на решенията на Съда на ЕС или на Европейския съд по правата на човека; призовава националните органи да гарантират, че словашката конституция е в пълно съответствие с правото на ЕС и с международното право в областта на правата на човека, и да вземат предвид препоръките на Венецианската комисия и на международните органи по правата на човека, особено по отношение на предимството на правото на ЕС, правото на личен и семеен живот, недискриминацията въз основа на пол и сексуална ориентация и правото на образование;

5. призовава Комисията да направи оценка на съответствието на последните законодателни промени с правото на ЕС и да прилага разпоредбите на Регламента за общоприложимите разпоредби в случаи на неспазване на предвидените в него хоризонтални отключващи условия;

6. подчертава, че Регламентът относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава не се ограничава до крайни мерки, а предвижда и ранни действия с частично спиране, когато са установени нарушения на принципите на правовата държава, представляващи сериозен риск за доброто финансово управление на бюджета на Съюза; повтаря призива си, отправен в контекста на освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на бюджета за 2024 г., за започване на първия етап от процедурата, предвидена в член 6, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава;

7. изразява дълбока загриженост във връзка с опита за закриване на Службата за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, което би довело до значително намаляване на равнището на защита, предоставяно на лицата, сигнализиращи за нередности, включително до повишено излагане на ответни действия с цел отмъщение и намален достъп до правни гаранции; отхвърля разпоредбите, с които се въвежда „механизъм за преразглеждане“, позволяващ на органите или на работодателите да отнемат защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, без съдебен надзор, като по този начин се застрашава основното право на ефективни правни средства за защита, залегнало в Хартата; подчертава, че ограничаването на защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, е несъвместимо с Директивата на ЕС за лицата, сигнализиращи за нередности, и подкопава принципите на правовата държава; приветства решението на словашкия парламент от 17 март 2026 г. да отмени спорния закон и да запази Службата за защита на лицата, сигнализиращи за нередности; призовава Комисията да следи отблизо прилагането на отмяната на законодателството за премахване на Службата за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, в Словакия, за да се гарантира, че тази отмяна напълно възстановява предишното равнище на защита и е в съответствие с правото на ЕС, както и да направи оценка на степента и ефективността на отмяната, преди да обмисли по-нататъшни действия; призовава словашките органи да гарантират спазването на правото и стандартите на ЕС относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности;

8. настоятелно призовава Комисията да интензифицира целенасочените проверки и проверките на място в Словакия, включително чрез засилено и систематично сътрудничество с OLAF и Европейската прокуратура, за да се компенсира

отслабването на националния капацитет за правоприлагане и да се гарантират ефективни последващи действия във връзка с текущите разследвания; подчертава, че този контрол трябва да се прилага систематично във всички съответни потоци на финансиране от ЕС, включително многогодишната финансова рамка и средствата по Механизма за възстановяване и устойчивост;

9. отново потвърждава готовността си да работи в дух на лоялно сътрудничество със словашките органи, както и с гражданското общество и независимите институции, с цел преодоляване на установените недостатъци; подчертава, че целта на неговия контрол и на неговите мисии е да се спомогне за укрепването на демократичните институции, принципите на правовата държава и правилното използване на средствата на ЕС; призовава словашките органи да се ангажират конструктивно и проактивно с институциите на ЕС в този процес;

10. призовава словашките органи да изпълнят изцяло препоръките на Комисията, GRECO и Венецианската комисия относно съдебната система и борбата с корупцията, особено по отношение на отмяната на престъплението злоупотреба със закона и гарантирането на независимостта и безпристрастността на Съдебния съвет в правото и практиката, функционирането на специализираните структури за борба с корупцията, материалното и процесуалното наказателно право и независимостта на прокурорите;

11. решително осъжда закриването на Специалната прокуратура с оглед на нейното очевидно въздействие върху разследването и наказателното преследване на корупцията, което не може да бъде компенсирано от дейностите на Европейската прокуратура, особено с оглед на докладваното „фрагментиране“ на дейностите, свързани с измами, при което предполагаемата стойност на дадено дело остава под установения праг, за да може да се намеси Европейската прокуратура; подчертава необходимостта от спешна преоценка на неотдавнашните промени; призовава словашките органи да гарантират пълно, навременно и проактивно сътрудничество с Европейската прокуратура и OLAF;

12. отново изразява загриженост относно функционирането на словашката разплащателна агенция за селското стопанство и на управлението на финансирането по линия на общата селскостопанска политика, включително структурните недостатъци, потвърдени от Върховната сметна палата на Словашката република, неадекватните механизми за контрол, недостатъчните корективни действия и увеличаването на плащанията със слаб контрол; счита, че тези недостатъци потвърждават сериозните и системни слабости в системата за

управление и контрол на селскостопанските разходи в Словакия;

13. изразява загриженост относно твърденията за злоупотреби и нередности при изпълнението на финансирани от ЕС проекти за развитие на селските райони и туризма в Словакия, включително случаите, свързани с финансирани от ЕС проекти за къщи за гости, включващи предполагаема злоупотреба със земеделски фондове и фондове за развитие на селските райони за изграждане или обновяване на луксозни частни имоти с ограничена или никаква ясна добавена стойност от ЕС; подчертава, че подобни практики, ако бъдат потвърдени, биха представлявали сериозно нарушение на принципите на добро финансово управление, прозрачност и равно третиране и биха подкопали общественото доверие в бюджета на ЕС;

14. припомня задължението на държавите членки да гарантират ефективно, прозрачно и отговорно управление на средствата на ЕС; призовава словашките органи да предприемат незабавни и ефективни коригиращи мерки за осигуряване на конкретни ползи за гражданите, включително укрепване на системите за вътрешен контрол, гарантиране на правилното откриване и управление на конфликтите на интереси и подобряване на възстановяването на неправомерни плащания, в пълно сътрудничество с Комисията;

15. изразява дълбока загриженост във връзка с влошаването на свободата и плурализма на медиите в Словакия, включително политическата намеса в обществените медии, натиска върху журналистите чрез климат на враждебност, кампаниите за оклеветяване и дезинформацията, използването на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността (ССПНСУО), включително от високопоставени политически фигури, и риска от концентрация на собствеността върху медиите в ръцете на политически обвързани лица, в съчетание с уволнения на ключови лидери на културни институции, което рискува да създаде възпиращ ефект върху свободата на печата и публичното говорене; подчертава, че отслабената медийна среда значително намалява демократичния контрол и улеснява корупцията при усвояването на средствата на ЕС; призовава словашките органи да изпълнят изцяло препоръките на Комисията относно медиите, особено по отношение на правната рамка за обществените медии, в съответствие с Европейския акт за свободата на медиите и като гарантират редакционната независимост и защитата на журналистите; призовава Словакия да спазва изцяло и ефективно Европейския акт за свободата на медиите и настоятелно призовава Комисията да следи отблизо и проактивно за неговото прилагане; припомня, че словашките органи трябва да зачитат свободата на изразяване и творческата свобода при функционирането и финансирането на културните

институции и да се въздържат от злоупотреба със съдебни действия, които ограничават обществения дебат; отдава почит на Ян Куцяк след неговото убийство и на съществената му работа като разследващ журналист; призовава словашките органи да гарантират, че в този случай ще бъде въздадено правосъдие;

16. изразява съжаление относно многократното и необосновано използване на ускорени законодателни процедури за съществени реформи; подчертава, че тези процедури не трябва да се превръщат в норма и следва да бъдат строго мотивирани само при надлежно обосновани обстоятелства, тъй като подкопават обществения контрол, прозрачността и приобщаващото законотворчество и ограничават съдържателните консултации и парламентарния дебат; призовава словашките органи да изпълнят изцяло препоръките на Комисията и GRECO относно принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване, особено по отношение на ефективните обществени консултации и участието на заинтересованите страни в законодателния процес, включително чрез решаване на въпроса с честото използване на ускорената процедура; отново изразява загриженост относно достъпа до информация за журналисти и организации на гражданското общество, включително до доклади на Върховната сметна палата и отдела за контрол на Правителствената служба;

17. категорично осъжда нарастващия натиск върху организациите на гражданското общество, независимите наблюдатели и специалистите в областта на правосъдието, включително административната тежест и опитите за делегитимиране на тяхната работа; счита, че подобни действия подкопават отчетността и ефективната защита на основните права; призовава словашките органи да прекратят стигматизацията и преследването на организациите на гражданското общество и да гарантират, че законодателството, засягащо гражданското общество, включително относно финансирането и докладването, зачита изцяло правото на ЕС и международното право в областта на правата на човека, по-специално по отношение на правото на личен живот, свободата на изразяване на мнение, свободата на събранията и свободата на сдружаване;

18. призовава словашките органи да гарантират, че изборното законодателство, включително относно гласуването по пощата, и наказателните санкции, свързани с нарушения на това законодателство, изцяло зачитат правото на ЕС и международното право в областта на правата на човека, по-специално по отношение на правото на глас и на избиране, свободата на изразяване на мнение и свободата на сдружаване; припомня, че ограниченията върху гласуването по пощата следва да бъдат надлежно обосновани и пропорционални, по-специално при липсата на обосновани системни недостатъци по отношение

на почтеността на това гласуване, и подчертава необходимостта да се гарантира равен достъп до участие в изборите за словашките граждани, пребиваващи в чужбина;

19. призовава словашките органи да гарантират ефективната превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие в законодателството и на практика, в съответствие с правото на ЕС и с международното право в областта на правата на човека; отново подчертава значението на незабавното ратифициране на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие и на привеждането на правното определение за изнасилване в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека;

20. призовава словашките органи, с оглед на враждебните реакции, предизвикани от няколко законодателни инициативи в Словакия, особено от 2023 г. насам, да осигурят пълно спазване на задълженията си за гарантиране на ефективен, навременен и недискриминационен достъп до сексуално и репродуктивно здраве и права, включително достъп до безопасен и законен аборт; припомня, че тези задължения произтичат от международните стандарти в областта на правата на човека и са неразделна част от защитата на основните права, включително правата на личен и семеен живот, здраве и недискриминация;

21. призовава словашките органи да гарантират ефективната защита на правата на ЛГБТИК+ лицата в законодателството и на практика, в съответствие с правото на ЕС и с международното право в областта на правата на човека;

22. призовава словашките органи да гарантират ефективната защита на правата на ромите в законодателството и на практика, в съответствие с правото на ЕС и с международното право в областта на правата на човека, особено по отношение на прекратяването на сегрегацията в образованието, достъпа до здравеопазване и полицейската дейност; отново изразява загриженост относно усвояването на средствата на ЕС, предназначени за ромските общности в Словакия;

23. изразява особено безпокойство относно правата на малцинствата в Словакия с оглед на политическото говорене, законодателните инициативи и административните практики, които рискуват да доведат до дискриминация, стигматизация или изключване, както и относно конфискацията със задна дата на имущество въз основа на колективната вина на граждани на ЕС от различен етнически произход; счита, че историческите поводи за оплакване следва да се разглеждат чрез диалог, а не чрез криминализиране; подчертава, че защитата на правата на малцинствата е съществен елемент от принципите на правовата държава и демократичното управление; призовава словашките

органи да гарантират ефективната защита на лицата, принадлежащи към малцинства, в законодателството и на практика, в съответствие с правото на ЕС и с международното право в областта на правата на човека, особено по отношение на свободата на изразяване и правото на собственост;

24. изразява дълбока загриженост относно административните и съдебните практики с участието на Словашкия поземлен фонд и на държавното предприятие за горите на Словашката република, които водят до некомпенсирана конфискация на земя и гори въз основа на следвоенни декрети; призовава словашките органи да отменят изменението на Наказателния кодекс, да спрат всички съдебни производства и да прекратят всички текущи конфискации на земя;

25. призовава словашките органи да разследват продължаващите системни недостатъци при разглеждането на жалби за малтретиране от страна на полицията, включително липсата на безпристрастни и ефективни разследвания на достоверни твърдения за малтретиране; призовава за укрепване на гаранциите срещу малтретиране от страна на правоприлагащите органи, включително гаранции за институционална независимост, ефективни механизми за надзор и подходящи процедурни гаранции, за да се осигури отчетност и обществено доверие в правоприлагащите институции;

26. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, както и на Организацията на обединените нации.